

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

SZABADSÁG

LIBERTY

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer

A legrégebbi és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap

NO. 288. SZÁM. THIRTY-FIRST YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szombat, 1921, december 10. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ARA 2 CENT

A békeokmány revízióját kívánja Borah szenátor

Mozgalmat indít a revízió érdekében, mert az a nézete, hogy Európát és a világot csakis ilyenképpen lehet talpra állítani.

WASHINGTON, dec. 8. — Borah idahoi szenátor szerint Európát feltétlenül tönkremegy és az Egyesült Államok is rettenetes gazdasági megrázkódtatásnak néz előbe, ha csak a versaillesi békeszerződés újra tárgyalás alá nem veszik, teljesen át nem alakítják és annak a revízióját a leggyökeresebben keresik meg az országban. Ennek elérése céljából a szenátor nagy mozgalmat indít és reményli, hogy az végcéljában a békeszerződés revízióját fogja eredményezni.

A Borah közvetlen kívánsága az, hogy nemzetközi konferenciára hívják össze Amerikát, Franciaországot, Angliát, Japánt és Németországot és e konferencián olyképpen alakítsák

át a versaillesi békeszerződést, hogy az Európa talpraállását biztosítsa. Amennyiben ugyanis Európát a rendes kerékvágásban vissza nem lehet bilitelni, az Egyesült Államok nemcsak a tizenegy milliárd dollár követelését fogja elveszíteni, hanem egyben a külföldi piacok elvesztése folytán az ország gazdasági fellendülése is lehetetlenné válik.

A szenátor nézete szerint addig, amíg a békeszerződés gazdasági alapja megváltoztatva nincsen és amíg alkalom nem adnak Németországban arra, hogy talpraálljon, Amerika hiába iparkodik segíteni és még azzal sem érhet el semmit, ha egyszerűen törlesbe hozza a tizenegy milliárdos követelését.

NAGY ZAVARGÁSOK CHICAGOBAN A VÁGÓHID-SZTRÁJK FOLYAMÁN

A sztrájkolók asszonyai és gyermekei álltak az első sorokban a rendőrséggel folytatott utcai harcokban. — A zavargás még egyre tart.

CHICAGO, december 8. — Az 1819-dik év nyarán kitört faháború óta nem volt akkora arányú zavargás Chicagóban, a milyen most folyik a nagy hús-vágók sztrájkja alkalmából. Ez a késő éjjeli órákban egyre tartott a küzelem a lovas és gyalogos rendőrök meg a sztrájkolók között. Az utóbbiak az asszonyokat küldték az első sorokba, úgy, hogy a rendőrség nem tudta rátenni a kezét a zavargók vezéreire, mert hogy hozzájuk jusson: a nőket kellett volna letaposnia. Az asszonyok meglehetősen eredményesen használták a vörös paprikát, a mivel elvakították a rendőrök szemét, a gyermekek pedig, a kiket a sztrájkolók szintén felvonultattak, nagy szöngyszökeket szórtak el roppant mennyiségben az utcákon, úgy, hogy a sztrájkolók ellen kivonuló motor-biciklis rendőrök nem tudták használni gépeiket, melyeknek valamennyi gummi-keréke mind kipukant. Éjfélig kilenc egyént löttek le, kettőt valószínűleg halálosan megsebesítve, tizenhatot pedig nagyon erősen elverték, az utóbbiak között nyolc rendőr.

Mint hogy a vágóhidak környékén állandóan ezrekre menő tömegek ácsorogtak, tegnap a rendőrség nagy előkészületeket tett arra az esetre, hogy komolyabb természetű zavargásokkal is megküzdhesse. Mindegyik rendőrről a kocsihátra vittek a fegyvereket és töltényeket. A zavargás csakugyan meg is kezdődött alkonyattájában, a sztrájk harmadik napján. Az egész környék valamennyi korcsolya pind nyitva volt, és egész napon át nagy tömegek jártak ki és be a játékokra. A rendőrség meg van róla győződve, hogy roppant mennyiségű tiltott szesz is talált mérték ki ezen a napon a korcsolyákban.

A zavargások akkor kezdődtek, a mikor a napi munka végeztével, öt óraor, megnyitult a vágóhidak kapui és kiözönlöttek rajtuk a sztrájkolók munkások. Ekkorra már ötvenezerre menő tömeg várakozott a vágóhidak bejáratát körül. A sztrájkolók megröghantak egy villamoskocsit, melyen a haza igyekező munkások ültek. A rendőrök közelbelettek. Azonnal téglák és kövek kezdtek ropkálni a levegőben. A rendőrség beküldte az első zászlókat a legközelebbi rendőrrőlomásra, és ettől kezdve egész a késő éjszakai órákig állandóan érkeztek a zászlójelzők a különböző rendőrrőlomásokra.

A vágóhidak ma kiadott jelentése azt állítja, hogy nem több mint 3,150 munkás ment sztrájkba, a kiket azonban helyettesítették új munkásokkal, úgy, hogy az összes vágóhidak működése 90 százalékig rendes.

Ezzel szemben a sztrájkolók vezetői azt mondják, hogy 15,000 vágóhídi munkás van sztrájkban az első nap óta s újabban még további 4000 csatlakozott hozzájuk.

MEGHUSIUSLT BANKRABLÁS KÉT EMBER ÉLETE ARÁN.

PORTLAND, Ore., dec. 8. — Három bandita lépett be az East Side Bank helyiségébe közvetlenül a zárás ideje előtt s meggyilkolták H. H. Newhall-t, a bank elnökét, míg közülük is elesett egyik társuk. A három rabló a bank ügyfelei közé keveredve, ráparancsolt Reed W. Aaltra, hogy menjen a pénztárhelyiségbe. Aalt lebukott s revolvert rántva, agyonlőtt az egyik banditát. A banditák erre feloldozva meghátráltak, s egyik golyójuk halálosan találta a bank elnökét. Az üldözésekre siető csapat csakhamar elfogta a másik két rablót.

HARC A BANDITÁK ÉS A RENDŐRSÉG KÖZÖTT.

GRAND RAPIDS, Mich., dec. 8. — Négy bankrabló egy elhagyott épületbe menekült az öket üldöző rendőrök elől a város határánál s onnét kilövöldözve, agyonlőtték a 35 éves Gerritt Brandsma rendőrt, s életveszélyesen megsebesítették az 55 éves Samuel Slater detektívet. A banditák a rendőrség véleménye szerint Detroitból jöttek a városba, s a gyilkosság után autón menekültek el. Korábban delután kirabolták a Grand Rapids State bank fiókját, ahonnan 20 ezer dollárt vittek el, melynek jelentékeny részét visszahagyták azonban az elhagyott épületben.

NÖVEKSHIK AZ ELLENTÉT A FRANCIAK S ANGOLOK KÖZÖTT

A versaillesi békeszerződés megkötése óta a két ország mindjobban ellentétbe jut egymással. — Ellentétes felfogások a német hadikárpótlásról, Oroszországról, Albániáról és más egyéb ügyekről.

LONDON, dec. 8. — Európa legszokatlanabb tünete ma az a körülmény, hogy az ellentétek egyre nagyobbodnak Franciaország és Anglia között. A versaillesi békeegyezmény megkötése óta az érdekellentétek egymás után jelentkeztek a két ország között, a mely két ország pedig együtt vitta meg a háborút.

Az angol diplomaták nyíltan megmondják, hogy nem tudják megérteni, mi okozza Franciaországnak azt a kardsörtető politikáját, a mely már eddig is elvette tőle a világ rokonszenvét és amely előbb-utóbb veszélybe sodorhatja a világot.

Viszont a francia diplomaták nyíltan hirdetik, hogy Anglia állandóan csak a saját önző céljait tartja szem előtt Franciaország rovására. Az alábbiakban összefoglaljuk az adok azoknak az ellentéteknek, amelyek a két ország között nemrég felmerültek és a két ország diplomatáinak álláspontját.

Anglia álláspontja.

Azzal, hogy Franciaország a múlt évben Frankfurtot elfoglalta, valamint azt, hogy a francia hadikárpótlási miniszter a német miniszterrel a wiesbadeni egyezményt megkötötte, cseppet sem lendített a hadikárpótlási zavaron, ellenben még jobban kétségbeejtette Németországot és azzal a hirtelenséggel, amellyel véghezvitték, csak zavarba hozta a szövetségeseket.

Franciaország megerősítése lépett Musztafa Kemal pása török nacionalista vezérrel, dacára a Franciaország, Anglia és Olaszország között fennálló hármasság egyezményének, haddiselő félnek ismerte el azt, akit a társai ennek el nem ismerteték területüket juttatva neki a Franciaországnak juttatott területekhez.

Franciaország a szövetségesek minden tiltakozása ellenére és ezek egyenes auresapásával elismerte annak idején Wrangel tábornokot a bolshevik ellenes vezetőt.

Franciaország segítette Lenyevországot a szoviet Oroszország, Litvánia és Németország ellen irányult támadó műveleteiben, különösen azonban a felső-sziléziai osztokodás körül, ahol is majdnem háró feloldott ki az angol és francia csapatok között.

Franciaország Szerbia pártjára állott a teljesen indokolatlan albániai betörés dolgában, noha ebből közvetlen haszna nem is volt.

Franciaország csaknem meg-husítottta a washingtoni konferencia sikerét akkor, amikor kijelentette, hogy nagy hadsereg és sok buvárhajóra van szükség.

A francia álláspont.

Anglia Franciaországgal szemben Németországot pártolta az angol kivetel érdekében, miután előzben a német versenytönkrete. Ezért a wiesbadeni egyezményben Franciaország csak arra törekedett, hogy mentse azt, ami menthető.

Anglia a Kemal-féle egyezményről annak megkötése előtt értesítve lett és Franciaország még ma sem érti, hogy mi okozza az angol ellenvetéseket.

Anglia kereskedelmi egyezményre lépett a szoviet Oroszországgal, amely pedig megragadta Franciaországnak a fizetést, noha ott milliók voltak francia részről befektetve. Ezért Franciaország Wrangelt pártolta, aki demokratikus kormányt igért (Polytatis a 3. oldalon.)

HADIKÁRPÓTLÁSI MÉHSZALLITMÁNY.

HANOVER, dec. 8. — Az északfranciaországi St. Avo-id felé egy egész vonatrakomány méhkas indult el innen, tele méhekkel. Volt köztük, 23 ezer méhkirályné, 230 millió here és 460 millió dolgozó. Innen indultak utnak új hazájuk felé. A második szállítmány 1922 tavaszán fog utraindulni.

A szállítmányokat francia méhészek között fogják felosztani, akiknek méheit elvitték, vagy elpusztították a háború alatt a német csapatok.

ÁLTALÁNOS MEGELEGEDÉST KELT AZ IR MEGÁLLAPODÁS

Dublinban összeült a sinn-fein kabinet, hogy tanácskozás alá vegye a megkötött egyezményt. — Ulster valószínűleg egyelőre a várakozás álláspontjára helyezkedik. — Lloyd George választávirata.

DUBLIN, dec. 8. — Az ir kormánytanács ma délben vonult vissza tanácskozásra a megkötött békeegyezmény dolgában. Erre az alkalomra megjelentek a londoni tanácskozásokról résztvevő összes sinn feindelegátusok, a titkárság tisztviselői, az ir republikánus hadsereg összes vezetői, valamint a sinn feinkormány összes tagjai. Ez volt a sinn fein története alatt a legnagyobb és legfontosabb gyűlések.

Déli Írorság uniopárti vezetői kivétel nélkül magukévá tették az egyezmény pontjait. A barátság jeleképpen az ulsteri sinn fein kibeszélg elhatározta, hogy nem fog az obstrukció fegyveréhez nyulni az északi ir parlamentben.

Az írországi zsidóság tömeggyűlést tartott, melyben határozati javaslatot fogadott el egyhangulag arról, hogy pártolja a békeegyezményt és a legmesszebbmő kooperációját igéri meg az ország fellendítésének munkájában. Hír szerint De Valera arra fogja kérni a dell ereán, vagis az ir parlament bizonyos számú sinn fein tagjait, hogy a zsidókat adják át a déliországi unióistáknak, hogy ilyképpen a protestánsok is megkaphassák számú helyhez jutásukat a parlamentben és a kormányzatban is.

A kabinet tanácskozása előtt De Valera több ulsteri nacionalistával folytatott értekezést. Az ulsteriek, amikor beléptek, hatalmasan megjelénzték Lloyd George angol miniszterelnök Belfastból hír szerint arról értesült, hogy az ulsteriek a maguk részéről elfogadják ugyan az egyezséget, azonban azonnal nem csatlakoznak a déli irrekhez, noha a unióisták azt tartják, hogy hamarosan csatlakozni fognak, amint a sinn fein ösztönzéséről meggyőződést szereztek.

Az írországi angol csapatok kivonulása valószínűleg hamarosan megtörténik. Az első szállítmány valószínűleg keiden, Cork felgyújtásának évfordulóján, fog hajóra szállani. Az új ir állam zászlaja fehér, zöld és arany trikolor lesz.

Lloyd George miniszterelnök egy amerikai üdvözlőkábelátvívratra (többek között ezeket válaszolta:

"Igen hálás vagyok a kedves üdvözlő sorokért, különösen azért, mert minden amerikai távirat újabb biztositék arra, hogy a két ország között melyen gyökerező ellentéteket elsimítani sikerült."

Ugyanez táviratban nagy diésérttel emlékezik meg az irokról és azt reményli, hogy e nagyszerű faji és nemzeti tulajdonságait most már a birodalom javára fogják értékesíteni. Azután ösztinte ajánlkozását fejezi ki, amire a lefegyverzési konferencián személyesen részt nem vehet azonban annak sikere felől feltétlenül meg van győződve.

A REST FÉRJ-URAKAT VESZÉLY FENYEGETI.

HOPE, Ind., dec. 8. — Nagy bajban vannak ebben a városban a lustakodó férfiek. A hatóságok rátaláltak egy rég feledésbe ment rendeletre, melynek címe: "Lazy husband act". Ez a rendelet 60 napig elzárással és kemény munkával szabja meg az oly férfiek bünhődését, akik családjuk eltarthatásáról nem gondoskodnak. S am most az asszonyoknak titkos egyezsülete szervelemmáza a rendelet életbe lépését és máh néhány ember fejti is a követ ennek alapján.

NŐI HÖLTTEST TÖRZSÉT MOSTA PARTRA AZ OHIO.

LAWRENCEBURG, Ind., dec. 8. — Egy nőnek meztelen testőrszét vetette itt partra a megáradt Ohio folyó. Hírszót a feje, a lábai és kezei. Meg fogják vizsgálni, hogy hiányzó tagjait levágták-e, avagy a víz sodra közben vesztette el azokat.

Washington bizakodik a sikerben

Azt hiszik, hogy a lefegyverzési konferencia sikere teljesen biztos.

MEGHALADJA A REMÉNYT.

A keleti kérdések tolgja is sokkálta kedvezőben.

WASHINGTON, dec. 8. — A lefegyverzési konferencia amerikai, angol és japán körében ma a lehető legnagyobb optimizmus uralkodott. Minden oldalról azt hangoztatták, hogy a konferencia sikere biztosítva van, még sokkálta a nagybort mértékben, mint ahogyan azt eleinte remélni lehetett volna.

Általános az a nézet, hogy a lehető legközelebb óriási fontos-ságu hivatalos kijelentések fognak megtörténni. Az angol delegáció körében már nyíltan hirdetik, hogy Japán hajlandó belemenni abba, hogy a jelenlegi angol-japán szövetség helyett négy ország részéről kössenek meg új megegyezést.

Ugyanez források szerint Japán már bele is egyezett abba, hogy a tengeri fegyverkezés erőaránya az amerikai javaslat szerinti 5-5-3 legyen Amerika, Anglia és Japán között és, hogy a Csendes tenger erődítményei cleve meghatározassanak.

Ugy Harding elnök, mint Hughes külügyminiszter a legtejjesebb mértékben meg vannak elégedve a konferencia eddigi előrelépésével és biztosra veszik a teljes sikert az egész vonalon. Még meguk a bonyolult keleti problémák is sokkálta jobban állanak a Kínával való viszonylatban. A kínai küldöttség erős munkát folytat és Shanghai kérdésében tanácskozásokat folytatva a japán kiküldöttekkel, nagy lépéssel közelednek a megegyezés felé.

Japán már beleegyezett abba, hogy a shantung területen birt összes közbirtokokat visszabocsátja, azonban Kína viszont köteles kárpótolni Japánt mindenümmi behatolásokról, amelyeket a kérdéses területeken tett.

Annyi bizonyosnak látszik, hogy a négyes egyezmény nem lesz rendes szövetség formájában megkötve, hanem egyszerű megegyezés lesz, az ugynevezett "entente cordiale" formájában.

TÖRVÉNYES-E A NEMZETI ZASZLÓ SÁRGA SZEGÉLYE.

WASHINGTON, dec. 8. — Watson demokrata szenátor Montanából azt a kérdést vetette fel a szenátus mai ülésén, hogy a gyűlésteremben levő nemzeti zászlóknak miért van sárga szegélye, vajon ez nem törvényellenes-e. Ez a zászlókeresés Walsh szenátor javaslatával kapcsolatban merült fel, a ki azt kívánta, hogy a "béke" zászlót tüzzék ki a fegyverzési konferencia gyűléstermében, mely javaslat tárgyalását azonban bizonytalan időre elhalasztották.

Harding bankkormányzó rendkívüli üzleti fellendülést jósol tavaszra

A szövetségi tartalékbankok elnöke igen nagy reményekkel néz a jövő elé. — Okosabb, egészségesebb és biztosabb lesz ez a fellendülés, mint az eddigiek voltak.

WASHINGTON, dec. 8. — W. P. Harding, a szövetségi tartalékbankok főkörmányzója, ma beszédet tartott az ország cserédeny-gyárosainak szövetkezete előtt és kijelentette, hogy az amerikai üzleti világ túlhaladta a gazdasági válság legrosszabb pontjára és hogy mostantól fogva az ország egy "okosabb, egészségesebb és tartalmasabb jólét utján halad, mint amióelő valaha is volt részünk". Tavaszra az üzleti világ hihetetlen fellendülését jósolja meg. Beszédében még a további kijelentéseket tette:

Az üzleti viszonyok az egész országban sokkal jobbak, mint egy esztendővel ezelőtt voltak. A szövetségi tartalékbankok megtekintek mindent, ami töltik telt, hogy a viszonyokat állandóbbakká tegyék, és én azt hiszem, hogy ez sikerül is. Az ország mindenesetre túlhaladt a válság legrosszabb időszakán. A javulás még nem általános, de már is érezhető.

A farmertermények ma olesőbbak, mint a háború előtt voltak, sőt vannak esetek, amikben olesőbbak, mint a menny-nybe előállításuk kerül. A megéltetés ára még mindig drágább, mint a háború előtt volt, de fokozatosan csökken.

Az építési, ipar is lassan lendül már, tavaszra pedig nagy lendülés várható benne. Annak, hogy a szállítási árak, adók, fűtőanyag és házberék még mindig magasak, sok oka van; leghamarabb a fűtőanyag ára jön majd lejjebb.

Az Egyesült Államoknak rendkívüli helyzete van a világ kereskedelmi piacán. Ha a világpiacot abból a szempontból vizsgáljuk, hogy mi fölösleget termelünk, nem szabad megfedelkeznünk arról a tapasztalatról, melyet 1919-ben tettünk és amely azt bizonyítja, hogy az árueikkeknek a hiánya a külföldön még nem teremt keresletet. Kereslet csak akkor lesz, ha van hozzá mód is, hogy vásároljanak. Ez pedig most az egész külföldön hiányzik: Amerikától most nem tudnak vásárolni.

Sokat beszélnek arról a negyedfél milliárdra menő aranytömegről, mely most a mi birtokunkban van és amelyből csaknem három milliárd a szövetségi tartalékbankok kincstáraiban van letéve. Amerika fölközetosan ráteszi a kezét az egész világ aranyára. Minthogy pedig a banküzlet csak biztosítékon alapulhat, minthogy továbbá a külföldi nemzeteknek a megtakarított aranya lassankint mindig nagyobb mértékben jut a mi tulajdonunkba: ezt a hitelnnyújtást a vételekig nem eszközölhetjük, hanem szükségessé válik az, hogy ezek az országok fokozzák a maguk aranykészletét.

Az időknek legbizhatóbb jele most a washingtoni konferencia. Az egyes államok versenyre a hajóépítés terén állandóan nagy terhet rótt a kincstárakra. Ha a konferenciának meglesz a kívánt sikere és csakugyan felfüggesztik tíz évre a hajóépítést: akkor Amerika abba a helyzetbe jön, hogy további kölcsönöket nyújtson a külföldnek és ugyancsak hasznára fordíthatja a most felhalmozott aranykészletét.

A szövetségi tartalékbank-rendszer bebizonyította, hogy el tudja hártani a pénz-piac pánikját. Ilyen pánik többé soha nem lehet. Ellenben nem tudja elhártani az ilyen gazdasági válságokat, pengásokkat, mint a milyeneket most is keresztilt mentünk.

Az üzleti világnak is megvannak a maga körében hullámzó változásai, körülbelül husz-három év alatt ez a változás a következőképpen nyilatkozik meg: jó idők, nagyon jó idők, esztelenül nyereszkező és spekuláló idők, pánik, teljes pangás, általános levertség és azután lassu fellendülés megint a jó idők felé. Mi most már átmentünk a legrosszabb állomásokon, most már bizalommal tekinthetünk a fokozatos javulás elé.

Minden előfizetőnknek joga van egy Naptárt küldetni az óházába és ezért sem számítunk többet, a szállítási és csomagolási költség együtt HUSZONÖT centnél.

MEGJELENT

már a Szabadság 1922-dik esztendői Naptára, mely a egy színben nyomtatott, művész képeivel, pártlanul gazdag tartalmával az idei karácsony legnagyobb szenációja.

MÁR

A NAPTÁR

Ha hátralékban van előfizetésével, azonnal rendezze. Ha nem küldötte még be a 25 cent csomagolási és szállítási költséget, küldje be azonnal, hogy utrak megkapjuk a Naptárt.

SZABADSÁG
The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
Thirty first year. Published daily by
The Szabadsag Printing & Publishing Co.
700-710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3536. Central 1231.
Founded by:
E. T. KOHÁNYI Alapította:
KOHÁNYI TIHAMÉR
DR. ANDREW CSERNA, Editor
Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3536. Central 1231.
LÉFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$8.00;
Külföldre: egész évre \$10.00; félre: \$5.00. — Cleveland város-
ában egész évre \$8.00; félre: \$4.00. — SUBSCRIPTION RATES: United
States and Canada one year: \$8.00; half year: \$5.00. — Foreign countries: one
year: \$10.00; half year: \$6.00. — Cleveland one year: \$8.00; half year \$4.00.
Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through
the mails as Second Class Matter.
New Yorki irodánk címe:
Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

A világhírű londoni kód

Furcsák az emberek.

AMIG csak vissza tudunk emlékezni szegény gyermekkorunkra, ama boldog és önfeladott ide, hogy először olvastuk Conan Doyle detektív regényeit és azokat az angol írót, akiket ebben a korban az ember klasszikusoknak tart — mindig kísértelt bennünket a londoni kód. Félrehozott, bizonytalan, alakja, misztikus homálya megjelent szegény fantáziánkban és nem hagyott el bennünket később se, mikor már átérteltük Charles Dickenshez, Thackerayhoz, avagy azon öreg, ráncoskájú, de nagyon szarkasztikus — bár finom és mindig szellemes — írót, akit Lawrence Sternnek hívtak és a Reynolds festette portréja Lansdowne márkéjévé vált.

A londoni kód. Istentem, hány-szor ültünk elémázva a dícsány sarkában, úgynevezett könyvtár, amelyben részben Quida, hercegnyi szellem és előkelő némán lovagoltak a Hyde parkban, részben pedig Cromwell katonái v o mult a k lándzsáerő alatt — hány-szor meláztunk el ez irodalmi kód, midőn is megjelent lelki szemünk előtt a Charing Cross pályaudvar, vagy a Trafalgar Square. Watson doktor csodálkozva tekintett Sherlock Holmesre, a nagy detektívre, aki rövid száru pipát bodor füstökkel ergetett — ahogy a magyar fordítók írják — miálatt az idegenről megállapította, hogy a bencél vagy dicsőknél szolgált...

A londoni kód. Ami Whistler képein oly csodaszép ábrázoltatik. A londoni kód, amely egy hozzájárult az angol fővárosához, mint a porosz erdészhez a dakszi.

Es etől a karakteriztikumtól akarják most London városát megfosztani. Jön egy tudós, aki kitalálta, hogyan lehet a ködöt elpusztítani. Es most jön a legérdekesebb. Máris akadnak, akik tiltakoznak ez ellen. Hogy ne bántsák a ködöt. Ne vegyék el a város hangulatát.

Ha jól meggondoljuk, ezeknek az embereknek tökéletesen igazuk van. Egészségtelen a kód. Nem fontos. De a kód nélkül a londoni klubnak nincs meg a karaktere. E kód nélkül az öt órai teák nem sikerülének jól. Ez a kód összetartja az embereket — ez a kód a poézisnek, az elképzelésnek aranyos fűsje — egymáshoz fűzi őket, muszáj nekik andalító náttakat, épen úgy, mint ahogy a kilomos mező hozzájárultak Firenzehez, a lagunák Veneziahoz, vagy a kávéház Pesthez és a görögörbe utcák Budapesthez.

Ákár egészségtelen e kód, akár nem, a londoniak ragaszkodnak hozzá. Minden attól függ, hogyan látja az ember. Minden attól függ, mit szokott meg. Minden attól függ, mit tart kellemesnek.

A bretagnei paraszt nem azért tartozkodik a tenger-csapkoda, viharos, szikklat, kietlen parton, mert a kegyetlen sors odavelelte — ettől egész nyugodtan elmehetne máshova — hanem azért, mert jól esik neki ott lenni.

Szép ez itt nálunk ugye, kérdezte a napokban egy kaliforniai ember a barátjától, aki North Dakotába való. Kék ég ragyogott felettük és a tenger felől enyhe szél fujt. Szép, felelte a north dakotai. Csak azt nem értem, hogy lehet ebben az undok időjárásban megmaradni.

Ez az. Ami a californiaknak jó, az a north dakotaiaknak undok. Es fordítva. Hagyjátok béken a tudósok a londoni kód. Akinek nem tetszik, az ne menjen Londonba. Mit szálna a világ, ha a lagunákat holnap betemetnék, vagy lekaszálnák az Arno partján a tiliókákat?

NŐK BIZALOMMAL
fordulhatnak tanácsért hozzánk levélleg is.
(Válami titoktartás mellett)
MEGVÁLTO
GYÓGYSZERTÁR
2017 W. 25 Street, Cleveland, O.

APRÓPÉNZ

A grófok szereplése. — Ballplatz diplomácia. — A dollár uralma.

Budapest, nov. 15. Ismét miniszter-krisis fenygett meg bennünket, amennyiben a Bethlen-kabint tegnap beadta lemondását. De ne tessék megjedni: okvetlen találkoznak új miniszterek és pedig alighanem megit csak Bethlen István gróf fog az elnöke lenni a kabinetnek. Mert amilyen idők járnak most Magyarország, elkerülhetetlenül meg kívántatik, hogy a kormány élére gróf kerüljön. Mi ugyanis, úgy vagyunk a mágasainkkal, hogy jelenben, midőn a legnagyobb részüknek a birtokai megszállás alatt vannak, azaz nekik semmit sem jövedelmeznek. Csontka-Magyarország hivatalokkal kárpótolja őket. Ezért van az sok báró és gróf minden állásban. Söt még az indigénaknak is kerülnek hivatal. Olyan családok, kik eddik soha sem jöttek a hazánkba, de Ausztriában éltek, most onnét hozzánk vándoroltak. Ilyen új-magyar volt Lehár, Mária-Terezia rendje folytán báró, aztán Osztenburg-Moravetz: mindkettő morva eredetű név és természetesen jó Habsburg örömlő, mint az legújabbban a Károly király-fele puccsnál megmutattik. Hány magas katonatiszt járkal nálunk. Fizes vagy nyugdíjjal ellátva — olyan, ki alig tud magyarul, olyan Soldatenkindek, kik történetesen valamely garnizon városkában, de épp Magyarország születtek. Most jutott az eszükbe és perze siettek magyar állampolgárságukat érvényesíteni.

Egy másik nagy sebe nek az országnak — a régi Ballplatz diplomácia. Haddan osztrák-magyar szolgálatban álltak, de tudjuk, hogy ez csak osztrák imperializmust jelentett. Külföldön pláne sohasem érvényesült semmiféle magyar érdek. Önök, ott Amerikában, éreztették, hogy minő támogatásban részesültek a közös nagykövetőség vagy a konzulátusoknál? Alig volt példa rá, hogy egy magyar embernek az ügyet ezek a hivatalok felkarolták volna.

Hisz csak például hozom fel báró Hengelmüller Lászlót, ki 15 éven át washingtoni nagykövetség volt. Perze azért kapott ő fiatalon ilyen nagy állást, mert az osztrák résztörvényszéknek elnöke volt Pozsonyban, a nagyatya pedig a 30-as években pesti postamester, azaz főspitzli. De ne tessék azt hinni, hogy Hengelmüller kivétel volt. Nem, mert ott van a volt külügyminiszterünk, gróf Burian, ennek meg szintén a nagyatya pozsonyi postamester vala, aki ellen annyit panaszkodtak az 1842—47-i diktán, hogy a követek leveleit mind feltárik stb. Ilyen urak leszámazóival voltak megtöltve a mi közös hivatalaink. Aki pedig törzökös magyar család ivadékának bizonyult, annak lovdalitisz császárhi próbát kellett letelnie — különben sohasem ment elő a szolgálati latorjára. S most ezen férfiak kerültek megint a diplomáciánk élére! Az ember nem fogja fel, micsoda érdek mozgatja a mi politikánkat. A Habsburgokkal már szencensere végeztünk. Miért akar megartani az ő kreatúraikat. Kell egy erősebb szellemnek járni, hogy elfújja őket a színtérről.

A dollár dominálja a mi pénzügyainkat. Mindenki lesi a kuraszát. Tegnapelőtt 1 dollár még 1200 korona volt, ma csak 930-on jegyzik. Nincs börtözianer, kinek egy csomó dollárja ne volna a zsebében. Az üzerek dollárban dolgoznak. Ez a főjatszási eszköz ma. Ilyen körülmények közt a Vandelip-féle terv, hogy t. i. egy arany-dollar nemzetközi bankot alapítsanak Európában, oriai kedvességek őrönd nálunk. Csak jó pénz kértünk! S mivel a dollár a legjobb pénz az egész világon — előre a dollár-bankkal. De hamar, mert itt már kezdjük a mi bankjegyeinket súly szerint mérni.

Pázmány Dénes.

Moskowitz és a disznó

Disznó az éjszakában.

A DISZNÓ az éjszaka ura, akárcsak mit mond. Nézzék meg a lexikonban. S ha nem hiszik, kérdezzék meg Irwin Moskowitzot. Mert Moskowitz tudja. Moskowitz egy disznó boldog és vadratlan tulajdonosává vált valamelyik este, fent Connecticutban, mikor is gyönyörű földjében hazafelé hajtott Bridgeportról kies lakása felé, amely a new yorki Bronx ékessége.

Hajtott hajtott Moskowitz a sötét éjszakában s vidáman füttyűrészt magában. Nagyon jó kedve volt. A jókedve azonban hirtelen a torkára forrt — a sötétségben, az utat szegélyező bokrok közül egy nyolc oktavos, hatalmas néger lépett elő, rongyosan, félmeltesen ágaskodva.

Felemelte a karját és edből Moskowitz arra következtetett, azt akarja, hogy álljon meg.

Well, Moskowitz abban a pillanatban ezer más féle dolgot szivesebben cselekedtet volna a megállásnál. De hát, ugyilátszott, ez volt az egyetlen dolog, amit tehetett.

Bósz, így szólott a fekete, miközben két ragyogó fehér fogor jelentkezett, fogak, God, amik képesek a vasat elharapni. Bósz, volna itt egy disznó. Nem lenne hajlandó megvenni? — Mennyi?

Két fél dolifitty. Két percelt később Moskowitz utban volt ismét a Bronx felé. Hátul a disznó. A disznó a hátulú ülésen foglalt helyet és csendesen röffögött.

Végre Moskowitz bácsi megérkezett haza, behajtott a garázba, a disznót pedig felszította, legyen szives és foglalja el éjszakára a fűrdőkádat.

Ez meg is történt. Moskowitz bácsi pedig lefeküdt és nyugodtan aludta az igazak kívánás. S közben perze teljesen elfelejtette a disznót. A disznót ott bent a fűrdőkádatban.

Reggel azonban óriási volt a meglepetése. A lakás tele volt röffögéssel, nyiwakolással, sivással.

Mi ez, mi ez, kérdezte izgatottan Moskowitz és kezdte kitorolni az álmat a szeméből.

Mit akarnak ezek a disznók? Mert most már disznókról volt szó. Nem egy disznóról, sok disznóról.

— Ajó, kiáltotta Mrs. Moskowitz, ajó, hogy ne mondjanak Gött über die Welt, Moskowitz mit hoztál te haza? — Hazahoztam egy disznót.

Egyet? Miért van itt akkor tíz? Es Mrs. Moskowitznak igaza volt. Miért volt ott tíz disznó? Mert az egyik az éjszaka folyamán kilüncnelt adotti életet. Ez volt az öreg disznó, amelyet Moskowitz átvett a hatalmas négerölt átvett a hatalmas négerölt ugrott az ágyból és azonnal elmondott egy brochet. Egy disznóval jött haza — és micsoda disznóval, a foga vacogott érte ott kint a sötét országúton a félelmetől, egy olyan nagy fekete és csunya négerrel helett neki szemlől szembe állnia, — és most van neki tiz.

Van még gondviselés, hiba, aki segíti a szegény embert. Es itt végződik Moskowitz bácsi esete, amely olyan "happy ending", ami akármelyik amerikai drámáinak a becsületére válnék.

SEBESULT ÉS MUNKATLAN KATONÁK ELSŐSORBAN.

COLUMBUS, O., dec. 8. — A sérült és munkátlan Ohio állami veteránok kapják meg elsősorban kártalanítási összegüket, Robert R. Roberts igazgató kijelentése szerint, s meg van róla győződve, hogy ezt az intézkedést a kiszolgált katonák nagy többsége csak helyeselni fogja.

25 LEÁNY ÖSSZESETT S 100 ELKABULT GÁZTÓL.

UTICA, N. Y., dec. 8. — Az Utica Boy's Clothing Co. telepén ma 25 leány elvesztette észmeletét és vagy 100 másik elkabult a gázrölyveséget megtöltö ilanó gáztól. A pincében reálaltattak egy hamus hordóban vegyszerekkel itatott szőnyegekre, s ezekből áramlott ki az oly veszélyes illanó gáz.

ITT AZ IDEJE

hogy megemlékezék az óházában maradt rokonairól. Ha azt akarja, hogy

KARÁCSONY NÁPÁN

halálval emlegessék az Ön nevét, küldjön pénzt mihamarabb általunk és biztos lehet, hogy a pénz karácsony előtt megérkezik. Néhány dollárral boldoggá tesz egy egész családot, mert ma néhány dollárral sok koronát kapnak odaát.

BOLDOGSÁG

költözik abba a hajlékba, ahol nélkülözést nem ismernek. Magyarországon pénzéért mindent lehet vásárolni. Tegye lehetővé pénzküldeményével, hogy gond nélkül nézhessenek a szigoru tél elé.

Pénzküldési áraink a legolcsóbbak és leggyorsabban eszközöljük a kifizetéseket. Minden kifizetést a címzett sajátkezűleg aláírt eredeti nyugtájával igazolunk.

A legalkalmasabb és legbecsesebb karácsonyi ajándék itt Amerikában a

BETÉTKÖNYV

Lepje meg szerettjeit bankunk betétkönyvével, melyet nevékre kiállítunk. A nálunk elhelyezett pénz nem csak 4 százalékkal kamatozik, de a betévi kívánságára bármikor visszafizetjük.

AMERICAN UNION BANK

Németh János, elnök
FOUZZLET:
10 East 22nd St. NEW YORK 1597 2nd Avenue
a Bankpalotában cor. 83rd Street
n. n. áll

UNCLE SAM TRUCKJAI A SANTA CLAUS SEGÉLYÉRE.

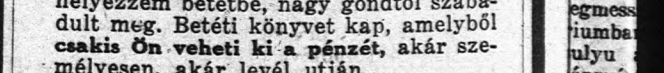
WASHINGTON, dec. 8. — Az összes hadi motorocskaik, melyek nélkülözhetők, kölcsön adják, illetőleg rendelkezésére bocsátják a postaiügyi osztálynak, hogy a nagy karácsonyi postaforgalmat lebonyolítsák. Weeks hadügyminiszter utasította ma az összes közpazarancsnokságokat, hogy az összes nélkülözhető truckjaikkal legyenek a posta segélyére.

VIZSGÁLAT A VILLANYSZERELŐK UNIOJÁ ELLEN.

NEW YORK, dec. 8. — Samuel Untermyer a Lockwood bizottság jogtanácsosa rendkívül nagy esklúzácsat egybehívást kívánja, az Electrical Workers' Union N. 3. eien felmerült panasz megvizsgálására csálás és a nem szervezett munkások kifosztását célzó összeküvés miatt. Bizonyítékokat terjesztett elő, hogy a munkások zainak nem adnak beletji jegyet, hanem külön havi tíz dolláros zetésére köteleztek őket külön kaengedély címén.

Megkönnyíti a Reumatizmust

A Mustersole felengedi a kemé csuklókat és kihajítja a fájdadart. Tiszta fehér kenőcs, mustár és készsíve rendszerint könnyebbé hoz, azonnal, amint bedöröszöl. Elvégezi a régműdi mustártanfó munkáját, anélkül, hogy hóbzást okozna. Orvosok és ápolók rún ajánlják használatát. Vgyen Mustersole-t ma a győnt szertárban. 35 és 65 tégeleylek kórtházi tétel \$3.00.
JOBB A MUSTARFLASTROM.

MINDENNAPI ESET

hogy az otthon tartott pénznek szomorú vége van. Vigyázzon nehezen szerzett dollárjaira minden magyar, mert a mai nehéz viszonyok mellett kétszeres veszély fenyegetti.

KISS EML Bankház
133 Second Ave. New York, N. Y.
A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője.
A Magyar Királyi Allami Jegyintézet kizárólagos képviselője.
A M. K. Állam. Menetjegyjrodája kizárólagos pénzkiszárlási gyűjtőhelye.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

A MAGYAR ZSIDÓSÁG MOZGALMA.

Hatalmas állandó testületben tömörülve akarják intézni a volt régi Magyarország zsidó lakosságának segélyügyét.

NEW YORK, dec. 8. — Az American Economic Council for Hungarian Jews legtekintélyesebb new yorki és más városi tagjai arra az elhatározásra jutottak, hogy hatalmas állandó testületet alakítsanak az egész országba kiterjedően, hogy minél határozottabban anyagi és erkölcsi támogatásban részesítsék a zsidóságot Magyarországon és Közép-Európában.

Az új egyesület nem célozza az időseknél megfelelő segélyalap létesítését, gyűjtés rendezését, hanem jelentékeny taglétszám képviselőiben fog közreműködni a Joint Distribution Committee of the American Funds for Jewish War Sufferers egyesületét, melynek elnöke Felix M. Warburg, s ez uton fogja kivenni részét az általuk megindított \$14,000,000 pénz alap gyűjtésének mozgalmából.

Első nyilvános vállalkozásuk méltó fogadtatást ünnepélyes rendezés jövőkeden a Hotel Astorban a magyar zsidóságnak Amerikába érkezett küldöttsége tisztelőre, melynek tagjai: Székely Ferenc, a budapesti hitközség elnöke, Dr. Adler Eilás a budapesti Rombach utcai zsinagóga rabbija és Dr. Zahler Emil, a budapesti IX. kerületnek elnöke.

Az ünnepélyen több kiváló szónok lesz a meghívott new yorki és közelebbi vidéki vezetők sorából. A testület elnöke Polachek János, a John Polachek Bronze & Iron Co. elnöke, alelnöke Schubert János, titkára Zerkwitz Emil, pénztárnoka Herskovits Albert, s a közigazgatási bizottság elnöke Engelman Mór. Tiszteletbeli elnöke Rev. Dr. Philip Klein, tiszteletbeli alelnöke Rev. Dr. Bernard Drachman.

Hivatals helyisége a Broadway 165 száma alatt nyílt meg, s a testület tagjai sorában találjuk a következő neveket is: Ungar A. Bertram, Moskowitz W. Samuel, Oksor Mór, Rottenberg Sámuel, Neuman Mór, Weiss Vilmos, Hollander L. Miksa, Bokor Ferenc, Schossberg M. és Weiss Alfréd. A szervezési költségeket már előzőleg federték s a befolyó tagdíjak már nem fognak erre a célra igénybeveténi.

Engelman Mór bizottsági elnök a testület alakításának okát, s a testület feladatokról röviden a következőkkel foglalta össze:

1. Állandó előzetése a magyar zsidóság legjobb érdekeinek minden egyrész és közigyelekben.
2. Cselekvő részvétel a volt Magyarország lakosságának nevelési, vallásos, gazdasági és társadalmi életviszonyai rendezésében Európában és Palestinában.
3. Csatlakozás minden javukra vezető gyűjtés eredményének fokozására, valamint tanácsadás és megfelelő befolyás érvényesítése a befolyó pénzalap megfelelő és helyes felhasználására és kiosztására.
4. Közös együttműködés az összes ugyanazt a célt szolgáló szervezetekkel, képviselvek és úgynökökkel a feladatok keresztülvitelére, s szükség esetén esetleg külön gyűjtés rendezése.
5. Alkalmnyújtása, mely lehetővé teszi az összes magyar zsidó közreműködését az Egyesült Államok egész területén a közös feladatok végrehajtásában, s egyáltalán régi kapcsolatok és barátság felújítását és megszilárdítását.
6. Kéthetente taglétszám számereje s sulya bizonyára csakhamar megvívja a nagyközönség teljes bizalmát és tiszteletét s külön szervezettel, mely lehetővé teszi akár magánosok akár küldöttségek segítségével a külföldi megfelelő és helyes elintézésre találjanak, s megszervezés minden félreértés és zavar, mely a multban sok kárt okozott a körjöttékonyaság legszebb mozgalmában.

E mozgalm bizonnyára nagyban hozzá fog járulni, hogy az összes magyar zsidók az Egyesült Államokban teljes szívvel s hittel együttműködjenek az oly elgenhertelen segélymunka sikerének biztosítására, másképp megvalósul másik szép tervök is, a régi kötelek és barátság felújítására.

A fentelölő K. I. Johnson, 809 W. Lake St., Chicago, Ill., hajlandó bárkinek elküldeni egy ily lámpát 10 nap múlva. Gyönyörű fényre és kellemes fényt ad, jobbat, mint a villany vagy gáz. Szagmentes, nem csúszkál, füstös és nem sárgul meg. Nem lángol fel, hanem mindig egyformán ég. Tiszta és biztonságos, 66 százalékos levegőt fogyaszt és 6 százalék egyszerű petróleumot (szén-olaj).

A fentelölő K. I. Johnson, 809 W. Lake St., Chicago, Ill., hajlandó bárkinek elküldeni egy ily lámpát 10 nap múlva. Gyönyörű fényre és kellemes fényt ad, jobbat, mint a villany vagy gáz. Szagmentes, nem csúszkál, füstös és nem sárgul meg. Nem lángol fel, hanem mindig egyformán ég. Tiszta és biztonságos, 66 százalékos levegőt fogyaszt és 6 százalék egyszerű petróleumot (szén-olaj).

UJ LAMPA 94% LEVEGŐT ÉGET. Jobb, mint villany vagy gáz.

Egy új olajlámpa lett a hatóságok által, valamint 35 vezető egyetem által kipróbálva a megállapított nyert, hogy jobb fényt ad, mint 10 közönséges olajlámpa. Gyönyörű fényre és kellemes fényt ad, jobbat, mint a villany vagy gáz. Szagmentes, nem csúszkál, füstös és nem sárgul meg. Nem lángol fel, hanem mindig egyformán ég. Tiszta és biztonságos, 66 százalékos levegőt fogyaszt és 6 százalék egyszerű petróleumot (szén-olaj).

KÁMÁN FERENC, A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET 14-İK FŐKJÁNAK VOLT TITKÁRA MEGSZÖKÖTT.

Félesége és gyermekei attól félnek, hogy rablójelöltségnek esett áldozatul a család.

1400 DOLLAR EGYLETI PÉNZ VOLT NALA.

Hétfőn délelőtt avval távozott hazulról, hogy a bankba megy deponálni a pénzt.

A clevelandi magyar negyednek újabb szenzációja van. Először Kámán Ferenc, a Verhovay Segély Egylet 14. főnökjének volt titkára, akinek a helyébe csak a mult vasárnap választották Szalay József személyében új titkár.

Kámánnak hétfőn délelőtt vésztt nyoma. Minthogy azzal távozott hazulról, hogy bankba megy az egyleti pénzt deponálni, de a bankba nem érkezett meg, attól fél a családja, hogy utközben becsalták valahova, meggyilkolták és elrabolták a nála talált összeget.

A Verhovay 14. főnök vasárnap gyűlésén befolyt összeget, 1400 dollárt Bortnick András, a régi pénztáros Kámánnak adta át, hogy deponálja a bankban. Bortnick nem akart a deponálás végett kimaradni munkájából.

Alig vette át Kámán az 1400 dollárt, mindjárt elindult vele a bankba, de — mint kiderült — a pénz deponálása nem történt meg. Kámán nem jelentkezett a bankban.

A félesége és négy gyermeke kétségbeesve várta háza hétfőn este, de hiába. Kámán Ferenc nem jelentkezett kedden este.

TIZENÖTÉVES HÁZASSÁGI JUBILEUM.

Nagy megriztetés, meglepetés és öröm érte az elmúlt hónapban a "Szabadság" chicagói képviselőjét és féleségét. A sok évi szorgos, tisztességes és odaadó munka által szerzett számos barátja ugyanis 15 éves házassági évfordulója alkalmából gyönyörű mulatsággal lepletk meg. Az emlékeztetés napján este 10 óra felé Werbowsky Ferenc neje társaságában, kikkel a városban voltak, Schwartz Alex restauranta előtt haladtak és ekkor ajándékokat, hogy menjének fel oda. A mit sem sejtő házaspárt fent a cigányzene hangja és a sok jóbarát jókívánságai fogadták. A vig társaság azután az asztalhoz ül, hogy Schwatné remek konyhaművészetét élvezze. A magyszerű vacsora és hűsítő még kellemesebbé tették a hangulatot és ennek közepette állított fel szözlásra az est toasztmestere. Steiner Lajos ur, ki szözlőket egyaránt fel a jelenlévőket egymásután. Az elhangzott köszöntök után a hölgybizottság, mely oly fáradhatatlanul dolgozott az est sikere érdekében. Palágyiné urhölgy vezetésével előhozta a remek ajándékok, egy hat darabból álló ezüst asztali készletet, a barátok ajándékát, valamint az ünnepeltet testvére, ill. sógorneje ajándékát. 12 személyre való ezüst evőeszközlet és azokat szép beszéd kíséretében adta át. Majd asztalbort következett, mely után azután táncmul és nótázással a hajnali órákig maradt együtt a szép társaság. Felejthetetlen meleg este volt ez, ritkaság a magyarság társaséletében. A szép társaság, melynek képét itt mutatjuk be, a következőkből állott: Stibinger Antal és neje, Kikombán, konzulátusi titkár, Jilly

Lajos és neje, Dr. Petráss Annet és öröm érte az elmúlt hónapban a "Szabadság" chicagói képviselőjét és féleségét. A sok évi szorgos, tisztességes és odaadó munka által szerzett számos barátja ugyanis 15 éves házassági évfordulója alkalmából gyönyörű mulatsággal lepletk meg. Az emlékeztetés napján este 10 óra felé Werbowsky Ferenc neje társaságában, kikkel a városban voltak, Schwartz Alex restauranta előtt haladtak és ekkor ajándékokat, hogy menjének fel oda. A mit sem sejtő házaspárt fent a cigányzene hangja és a sok jóbarát jókívánságai fogadták. A vig társaság azután az asztalhoz ül, hogy Schwatné remek konyhaművészetét élvezze. A magyszerű vacsora és hűsítő még kellemesebbé tették a hangulatot és ennek közepette állított fel szözlásra az est toasztmestere. Steiner Lajos ur, ki szözlőket egyaránt fel a jelenlévőket egymásután. Az elhangzott köszöntök után a hölgybizottság, mely oly fáradhatatlanul dolgozott az est sikere érdekében. Palágyiné urhölgy vezetésével előhozta a remek ajándékok, egy hat darabból álló ezüst asztali készletet, a barátok ajándékát, valamint az ünnepeltet testvére, ill. sógorneje ajándékát. 12 személyre való ezüst evőeszközlet és azokat szép beszéd kíséretében adta át. Majd asztalbort következett, mely után azután táncmul és nótázással a hajnali órákig maradt együtt a szép társaság. Felejthetetlen meleg este volt ez, ritkaság a magyarság társaséletében. A szép társaság, melynek képét itt mutatjuk be, a következőkből állott: Stibinger Antal és neje, Kikombán, konzulátusi titkár, Jilly

Lajos és neje, Dr. Petráss Annet és öröm érte az elmúlt hónapban a "Szabadság" chicagói képviselőjét és féleségét. A sok évi szorgos, tisztességes és odaadó munka által szerzett számos barátja ugyanis 15 éves házassági évfordulója alkalmából gyönyörű mulatsággal lepletk meg. Az emlékeztetés napján este 10 óra felé Werbowsky Ferenc neje társaságában, kikkel a városban voltak, Schwartz Alex restauranta előtt haladtak és ekkor ajándékokat, hogy menjének fel oda. A mit sem sejtő házaspárt fent a cigányzene hangja és a sok jóbarát jókívánságai fogadták. A vig társaság azután az asztalhoz ül, hogy Schwatné remek konyhaművészetét élvezze. A magyszerű vacsora és hűsítő még kellemesebbé tették a hangulatot és ennek közepette állított fel szözlásra az est toasztmestere. Steiner Lajos ur, ki szözlőket egyaránt fel a jelenlévőket egymásután. Az elhangzott köszöntök után a hölgybizottság, mely oly fáradhatatlanul dolgozott az est sikere érdekében. Palágyiné urhölgy vezetésével előhozta a remek ajándékok, egy hat darabból álló ezüst asztali készletet, a barátok ajándékát, valamint az ünnepeltet testvére, ill. sógorneje ajándékát. 12 személyre való ezüst evőeszközlet és azokat szép beszéd kíséretében adta át. Majd asztalbort következett, mely után azután táncmul és nótázással a hajnali órákig maradt együtt a szép társaság. Felejthetetlen meleg este volt ez, ritkaság a magyarság társaséletében. A szép társaság, melynek képét itt mutatjuk be, a következőkből állott: Stibinger Antal és neje, Kikombán, konzulátusi titkár, Jilly

Lajos és neje, Dr. Petráss Annet és öröm érte az elmúlt hónapban a "Szabadság" chicagói képviselőjét és féleségét. A sok évi szorgos, tisztességes és odaadó munka által szerzett számos barátja ugyanis 15 éves házassági évfordulója alkalmából gyönyörű mulatsággal lepletk meg. Az emlékeztetés napján este 10 óra felé Werbowsky Ferenc neje társaságában, kikkel a városban voltak, Schwartz Alex restauranta előtt haladtak és ekkor ajándékokat, hogy menjének fel oda. A mit sem sejtő házaspárt fent a cigányzene hangja és a sok jóbarát jókívánságai fogadták. A vig társaság azután az asztalhoz ül, hogy Schwatné remek konyhaművészetét élvezze. A magyszerű vacsora és hűsítő még kellemesebbé tették a hangulatot és ennek közepette állított fel szözlásra az est toasztmestere. Steiner Lajos ur, ki szözlőket egyaránt fel a jelenlévőket egymásután. Az elhangzott köszöntök után a hölgybizottság, mely oly fáradhatatlanul dolgozott az est sikere érdekében. Palágyiné urhölgy vezetésével előhozta a remek ajándékok, egy hat darabból álló ezüst asztali készletet, a barátok ajándékát, valamint az ünnepeltet testvére, ill. sógorneje ajándékát. 12 személyre való ezüst evőeszközlet és azokat szép beszéd kíséretében adta át. Majd asztalbort következett, mely után azután táncmul és nótázással a hajnali órákig maradt együtt a szép társaság. Felejthetetlen meleg este volt ez, ritkaság a magyarság társaséletében. A szép társaság, melynek képét itt mutatjuk be, a következőkből állott: Stibinger Antal és neje, Kikombán, konzulátusi titkár, Jilly

Lajos és neje, Dr. Petráss Annet és öröm érte az elmúlt hónapban a "Szabadság" chicagói képviselőjét és féleségét. A sok évi szorgos, tisztességes és odaadó munka által szerzett számos barátja ugyanis 15 éves házassági évfordulója alkalmából gyönyörű mulatsággal lepletk meg. Az emlékeztetés napján este 10 óra felé Werbowsky Ferenc neje társaságában, kikkel a városban voltak, Schwartz Alex restauranta előtt haladtak és ekkor ajándékokat, hogy menjének fel oda. A mit sem sejtő házaspárt fent a cigányzene hangja és a sok jóbarát jókívánságai fogadták. A vig társaság azután az asztalhoz ül, hogy Schwatné remek konyhaművészetét élvezze. A magyszerű vacsora és hűsítő még kellemesebbé tették a hangulatot és ennek közepette állított fel szözlásra az est toasztmestere. Steiner Lajos ur, ki szözlőket egyaránt fel a jelenlévőket egymásután. Az elhangzott köszöntök után a hölgybizottság, mely oly fáradhatatlanul dolgozott az est sikere érdekében. Palágyiné urhölgy vezetésével előhozta a remek ajándékok, egy hat darabból álló ezüst asztali készletet, a barátok ajándékát, valamint az ünnepeltet testvére, ill. sógorneje ajándékát. 12 személyre való ezüst evőeszközlet és azokat szép beszéd kíséretében adta át. Majd asztalbort következett, mely után azután táncmul és nótázással a hajnali órákig maradt együtt a szép társaság. Felejthetetlen meleg este volt ez, ritkaság a magyarság társaséletében. A szép társaság, melynek képét itt mutatjuk be, a következőkből állott: Stibinger Antal és neje, Kikombán, konzulátusi titkár, Jilly

László H. Ló és neje tizenöt éves házassági jubileumi vacsorán résztvevő vendégek.

JOHNSTOWNI ÉS KÖRNYÉKI HÍREK.

Közi: Jakab András, Box 4. Johnstown, Pa., a Szabadság írodavezetője.

ALARCOSBAL.

WINDBER, Pa. — Nagysikerű álarcosbált rendezett a Windber Szűz Mária r. kath. magyar hitközség Oljár Egylete. A fényes estélyen részt vett Windber és Scalp Level minden számottevő magyara s az a legkedélyesebb szórakozás közt folyt le.

Kiemelkedő pontja a mulatságnak a verseny díjak kiosztása volt. Az első díjat a török jelmezből megjelent Farkas Iónka nyerte meg.

A második díjat a legkomikusabb jelmeze révén Veres Ferencnek kapta. A cigányasszony jösmöi teendőt: Bíró Andrást látta el sok ötletességgel.

CSALÁDI KÖR.

WINDBER, Pa. — Józsei Gyula Szabolcsm., dógei ill. windberli lakos és neje Kürthy Anna leánykáját Lujza névre keresztelték meg. Keresztülei Mihók János és neje.

NÉVNAPI ESTÉLYEK.

REPUBLIC, Pa. — Ország Ferenc Zombor, Zemplénm., dec. 3-án tartotta meg névnapját, melyen székzámmal jelentek meg barátai és ösmersei, hogy jó kívánságokat személyesen tolmácsolják.

Vitkó István félesége pedig dec. 4-én ünnepelte meg névnapját, a Borbála napot, melyen szép számu vendégsereg jelent meg udvarlására, köztük Tóbiás András és neje, Bacsó András és János, Ország Ferenc, Galiczky József.

KERESZTELŐK.

NEW SALEM, Pa. — Kerszi János (Bihar., Ertarcas) neje szűz. Nagy Mária piros pozsgás fügyer-mekkel ajándékozta meg. Keresztülei Simkó János és neje. Ferenc névre keresztelték meg.

LEISENRING, Pa. — Soltész Lajos és neje, Danyi Erzsébet fiúgyermekét Imre névre keresztelték meg. Keresztülei: Szepessy József és neje.

Varga József és neje Tóth Ilona életerős fiacskája a keresztésben Plá nevét nyert. Keresztülei: Szép Károly és neje.

ÉRTESÍTÉS.

WINDBER, Pa. — Tisztelettel értesítem az Amerikában élő Borsodm., Mábeseányi ill. honfitársaimat, hogy a rom. kath. templom és iskolakész azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy segítsék nekik a háború alatt megromlott templom és iskola felépítésében bármily szerezni adományainkkal.

Kérem honfitársaimat és a fájublieket, hogy tehetőségük szerinti juttassák el adományaitk hozzám, amit a már begyűlt összeggel együtt hazaküldök és erről a Szabadság utján el fogok számolni. Hazafias tisztelettel Püspöki Lajos, 678 E. R. Str., Windber, Pa.

NŐK BIZALOMMAL fordulhatnak tanácsért hozzánk, levélileg is. (Válasz titoktartás mellett)

MEGVÁLTO GYÓGYSZERTAR 2017 W. 25 Street, Cleveland, O.

Asszonyok, emberek leányok és legények! Mindemmel olvasza el a JAKAB és TÁRSA hirdetését, igen jó alkalom ingyen értékes ajándékokhoz jutni.

UJ LAMPA 94% LEVEGŐT ÉGET. Jobb, mint villany vagy gáz. Egy új olajlámpa lett a hatóságok által, valamint 35 vezető egyetem által kipróbálva a megállapított nyert, hogy jobb fényt ad, mint 10 közönséges olajlámpa. Gyönyörű fényre és kellemes fényt ad, jobbat, mint a villany vagy gáz. Szagmentes, nem csúszkál, füstös és nem sárgul meg. Nem lángol fel, hanem mindig egyformán ég. Tiszta és biztonságos, 66 százalékos levegőt fogyaszt és 6 százalék egyszerű petróleumot (szén-olaj).

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

ÉVENTE csak egyszer tartunk kiárusítást, de akkor nagy kedvezményben részesítjük tisztelt evőinket. Felhívjuk, ragadja meg most a pompás alkalmat, mert az itt felsorolt árak csakis a kiárusítás alatt maradnak érvényben.

CSOMAGKÜLDÉS MAGYARORSZÁGRA és a megszállott területekre, teljes jótállás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetik.

Importált himző pamutok		Szövet árak	
D. M. C. kivarri való pamut, minden színben, tucataja	35c	Férfi szövet No. 2 yardja	\$2.00
Féher kivarri való pamut minden számban	35c	Férfi szövet No. 1 yardja	\$2.75
Elsőrendű csillaggyártmányú horgoló pamut, 10 darab egy boxban	\$1.25	Télikabát szövet sötét-szürke színben ydja	\$3.50
O. N. T. horgoló pamutok databja	8c	Női szövet minden színben, No. 2 yardja	75c
O. N. T. horgoló pamutok 12 darab egy boxban	95c	Női szövet minden színben, No. 12 yardja	\$3.00
Himzőselemek Matringja	5c		
Gépcelyem gombolyagja	8c	Női szövet minden színben, No. 4. ydja	\$1.25
150 yardos gépcernák gombolyagja	5c	Női szövet minden színben, No. 6. ydja	\$1.50
100 yardos gépcerna gombolyagja	3c	Női szövet minden színben, No. 7. ydja	\$1.75
Fleisher-féle és más elsőrendű gyártmányok berliner gyapjú sweater horgolásához, minden színben, matringja	55c	Női szövet minden színben, No. 10. ydja	\$2.50
Másodrendű igen jó minőségű gyapjú, nagy matringja	39c		

Importált háztartási cikkek

KOLBÁSZ ÉS HURKATÖLTŐ.	
Dupla csővel, rézdiszítással, cipléhből készítő, rozsdamentes	\$2.50
Óhazai dísznőzől kés, Finom penge	75c
Szegedi rozspaprika, édes	80c
Spanyol paprika, kissé erős, Fontja	60c
Valódi majoranna pelyva, Fontja	60c
Husdaráló gép, Elsőrendű minőségű	\$4.50
Importált kék mák, Fontja	40c
Nagybányavidéki papirhajó díó, Fontja	55c
Importált köménymag, Fontja	55c
Hazai fekete bors, Fontja	30c

Valódi importált juhturó
2, 5 és 10 fontos bódnyókban, fontja 60 cent, 10 fontos bódnyóban EREDETI DIANA SÓSORSZESZ \$5.85
Nagy üveg 75c

Paplanok és Blanketek.	
Paplan, tiszta vatta, jó minőség.	\$3.50, \$4.50
Darabja	\$6.75
Tiszta gyapjú blanket Darabja	\$8.00
Extra finom blanket, tiszta gyapjú Darabja	\$8.00

Kézimunka		Berliner Nagykenők.	
A legjobb anyagra előrajzolt és a legjobb minták.		Sötétkék, fekete, bordó, barna és fehér színekben.	
Hazai ingek Darabja	55c	Csipkészerű kendők Darabja	\$2.75
Háló ing Darabja	70c	Rojtos széli kendők Darabja	\$3.25
Corset cover Darabja	25c	Belföldi delinkendők Darabja	\$1.50
Hazai nagy párna Darabja	60c	Valódi importált delinkendő minden színben Darabja	\$1.75
Amerikai párna Darabja	39c	Szövet nagykenők Darabja	\$5.50
Disztürölköző Darabja	35c	Kötött fejkendő Darabja	\$1.75
		Kászmer fejkendő, minden színben Darabja	\$1.00
		Importált selymekendő, minden színben Darabja	\$2.00
		Női sálkendők, Finom minőségű Darabja	\$3.50

Női Sweaterek	
Női Sweater testhez álló galléros	\$3.50, \$5.00 és \$6.50
Minden számban és színben	
Ugyiszintén előgombolós sweatek ugyanazon árban kaphatók.	
Kézrel kötött női berliner sapkák, darabja	\$1.75

Gyermek Sweaterek	
Minden számban és színben kaphatók	\$2.00 - \$5.00-ig
most	

Női, Férfi és Gyermek Sapkák	
Nagy választék, kitűnő minőségű sapkákból	50c és 75c

RŐFÖS ÁRUK

Vászon és Flanel árak	
Importált tolltoknak való yardja	39c
Belföldi tolltoknak való yardja	30c
28 inches fehér flanel yardja	12c
28 inches duplaszövésű fehér flanel yardja	19c
36 inches flanel yardja	22c
Elsőrendű Amaske flanel világos és sötét színek yardja	27c
36 inches yardja	27c
Elsőrendű gyümölcs vászon yardja	19c
36 inch széles házi vászon nem keméprítős, yardja	15c
36 széles extra finom vászon, yardja	25c
36 inch ajris linen finis vászon, yardja	35c
Rumberger M. O. vászon yardja	35c
36 inches Cambridge sifon, yardja	30c
Extra finom sifon yardja	35c
33 I. H. linen yardja	27c
2 yard széles lepedő vászon, yardja	59c
2 és 1/2 széles lepedő vászon, yardja	65c
36 inch széles perkalók tartó perkaló, világos, csikós és mintázott színekben yardja	25c
28 inch széles gingham yardja	15c
36 inch széles sötét perkalók, minden házi ruhának megfelelő, yardja	27c
Stráfos olaj vászon, ágyeműnek megfelelő, yardja	29c
Importált ginghamok, 34 inch széles, yardja	39c

Rendelésnél sziveskedjék a megrendelt áru összegét Money Orderben beküldeni. Kívánatra utánvétellel is szállítunk. Akkor fizet, amikor az árut megkapta. Árjegyzéket szivesen küldünk!

CHAS. K. GROSS

Kézimunka Stempelő Gyáros

8803 BUCKEY ROAD, CLEVELAND, OHIO

KÖZVETLEN A BANK MELLETT.

AKI EG... Egy ló... KEO... Ujabb... Kees... zsef ne... lényt... akart... ban él... assótt... megy... részlete... Fere... rendőri... totta, r... ban ke... ez fia... azonna... tizen é... jval, e... ugy me... rencsét... küdt b... közkör... Alir... megnős... lesőgét... módban... züllet... hogy az... kszab... Kszülbe... a ház... Ugy... ott való... lesőgét... téségét... téglarak... a 16ke... Ravid id... jásmb... jsmérke... val aki... dőrlőber... Szép szó... birta a... megjelen... egy lak... Zsinór-... hónapig... lamival... tulajdom... nohasem... feánynak... hogy f... leány er... reneblő... vedélyt... után a le... czt és n... szonban... hogy boc... bi durva... hogy ism... A leán... ra és viss... Néhány... verés u... sótt Fere... állítják, megfenye... elássa. Október... Gyukis M... ment a t... tért vissz... óta nem l... nak feltű... izben érd... nél, hogy... Ez azt v... elhagyta... kemétről... vabb itt... Bucszás... Ferenczi... gyáros s... szisszent... va kérde... kömüves... tenyere. h... szorítják... szolta, h... mert egész... ássott. El... takarított... előtt eme... akarja m... indultos... des ember... Harmad... gazda fele

Az orvo... szemek... 3-án. Ár... Utva 10... julien... JOSE... 74 BART

KIS HIRDETESEK

KERESTETÉS, MUNKÁT KERESŐK, ELHÁZGALMOK, SZAKASZOS, KIADÓ AKASOK 20 ezer egy-egy szál 50 cent háromszori közzel \$1.50; huzs szál felül minden további szál közzel \$2.75. 20 szál \$1.00, háromszori közzel \$2.75; huzs szál felül minden további szál közzel \$2.75.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉS, MUNKÁT NYERÉLKEDŐK, HAZZ VÉTELÉK, ELADÁSOK, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERESÉS, 20 szál egy-egy szál felül minden további szál közzel \$2.75.

Nagyobb betűkkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszeresére számítandó. **APRÓ HIRDETESEK ELORE FIZETENDŐ.**

Csak egy téves közzelért felelünk.

Kis-hirdetéseket felvessz a Szabadság (Főiroda): 500 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 3536. Central 1231.

A Szabadság felkérő: 718 BUCKEYE ROAD. — Telefon: Princ. 2533-R, Cedar 622. 2809 105th AVE. — Telefon: Central 9086-W.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Pályázat kántori állásra.

A Johnstown (Pa.) Szent Imre templomában lévő kántori állásra pályázatot. Havi fizetés \$100 és a stólok. Pályázók személyesen adják le a pályázatukat a kántor úrnak, aki a pályázatot december 18-án a vasárnap reggel 10 óráig tartó időtartamban fogadja. A pályázók képeknek kelljenek nyújtani, melyeket a kántor úrnak kell megvizsgálnia.

ELADÓ FARMOK.

170 akres, jó farm, 24 mérföldnyire Clevelandtól, jó épületek, sok termes és takarmány, nagy állattartomány és teljes felszerelés, keves tartozás. A farm nagyon olcsó áron elcsereendő Clevelandi birtokért. Mi van Önnek cserébe?

JOHN GALAMBOS CO.

11606 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O. Garfield 2412 - Princeton 2549-W 288 289

OLCSÓ FARM.

138 akres farm Painesville, O.-ban, teljes felszereléssel és az összes stólok eladó. Ár: \$12,500. Lufidat megkövetel. Tudakozni: JOHN FESCO 5703 Buckeye Rd., Cleveland, O. 288-30

JOGI TANÁCS.

Alfréd Sárán Magyar Ügyvéd. SAFRAN, NICHOLAS & STEVENS, 603 Guardian Bank épület (Euclid), CLEVELAND, O.

Kovácsy M. Andor

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 627 Society for Savings Building, 1000 Euclid, Cleveland, O. Telefon: Nair. 8823 - Central 1605-R. Irodája: 9107, Buckeye Road, Euclid, O. 4 óráig az irók.

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ELADÓ FARMOK.

170 akres, jó farm, 24 mérföldnyire Clevelandtól, jó épületek, sok termes és takarmány, nagy állattartomány és teljes felszerelés, keves tartozás. A farm nagyon olcsó áron elcsereendő Clevelandi birtokért. Mi van Önnek cserébe?

JOHN GALAMBOS CO.

11606 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O. Garfield 2412 - Princeton 2549-W 288 289

OLCSÓ FARM.

138 akres farm Painesville, O.-ban, teljes felszereléssel és az összes stólok eladó. Ár: \$12,500. Lufidat megkövetel. Tudakozni: JOHN FESCO 5703 Buckeye Rd., Cleveland, O. 288-30

JOGI TANÁCS.

Alfréd Sárán Magyar Ügyvéd. SAFRAN, NICHOLAS & STEVENS, 603 Guardian Bank épület (Euclid), CLEVELAND, O.

Kovácsy M. Andor

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 627 Society for Savings Building, 1000 Euclid, Cleveland, O. Telefon: Nair. 8823 - Central 1605-R. Irodája: 9107, Buckeye Road, Euclid, O. 4 óráig az irók.

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Dr. A. Pessenlehner

Magyarországon, Angliában és Amerikában végzett. 601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

ÜGYVÉD

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

EGYHÁZI ÉLET.

A BROWNSVILLE, PA. REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Keresztelések. CLARKSVILLE, Pa. — Laboda Ferenc alsóbereczkii (Zemplén) és Somogyi Mária tiszakanyári (Szabolcsm.) szülők leánya Erzsébet névre. Keresztülők: Vuk Andrási és neje Novák Rozália becsői (Pa.) lakosok.

SO. BROWNSVILLE, Pa. — Matkó Béni szentgáli (Veszprém) és Schaffhauser Erzsébet hitves-társak fia István névre. Keresztülők: Fáber József és neje Matkó Lidia szentgáli lakosok.

Házasság.

RANDALL, W. Va. — Ondó János (Mogyorós, Ungm.), Ondó János és Babos Mária fia és Potancsok Anna (Póráz, Zolycsm.) Potancsok Pál és Turcsán Zsuzsanna leánya örök hűség esküdték egymáshoz. Az egyházi áldást a morgantowni (W. Va.) presbiteriar templomban Székely Sándor, brownvillei lelkész adta az új párr. Násznapjuk voltak: Ondó Sándor, Bari Pál, Szarka Gábor, Szabó János és Ondó István, asszonyok: Ondó Sándorné és Sabó Jánosné. Vőfélyek: Nagy Rudolf, McLasky Edward és ifj. Bari Pál. Kossoruly: Nagy Irén, Homer Emma és Freme Mildred. Az esküvőt magyaros lakoma követte, amelyen a ifjú párt több felköszöntötték.

Temetés.

SO. BROWNSVILLE, Pa. — Hosztes szüzenőváltó unyt hunyt el a palagyi (Ungm.) ill. Urbán János a pittsburghi West Penn kórházban gyomorrák következtében. A 31 éves férj és egy holttesttel a hátralekötök, hogy az előfizetést bekollektálják. Kérjük olvasóinkat, hogy adják át a pénzt Almássy urnak, a ki azt nevének nyugtázza. Tekintettel arra, hogy Naptárunk csakis azon olvasóink kaphatják meg, kiknek előfizetésük rendszerben van, hiszük, és tudjuk, hogy hátralekötőink rendezni fogják Almássy urnát az előfizetést.

Alliance-i és Cantoni

olvasóinkat tudatjuk, hogy megbízottunk: Almássy János ur a héten felkeresi a hátralekötök, hogy az előfizetést bekollektálják. Kérjük olvasóinkat, hogy adják át a pénzt Almássy urnak, a ki azt nevének nyugtázza. Tekintettel arra, hogy Naptárunk csakis azon olvasóink kaphatják meg, kiknek előfizetésük rendszerben van, hiszük, és tudjuk, hogy hátralekötőink rendezni fogják Almássy urnát az előfizetést.

W.H. Schwartz

Előfizetői ügyvéd és hírlap-ügynök. 512 Society for Savings Building, Cleveland, O. Telefon: Central 2960-R. Bell Main 5700. Vasárnap előfizetés: 1 óráig az irók.

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

Ugyvéd

601 Dollar Bank Building Youngstown, O. Telefon: Federal 1460 Automatic 6179

EGY MILLIÓ KORONÁT OSZTUNK SZÉT

A Szabadság 30 éves jubileum alkalmára előfizetőink között. A kiosztás addig tart, amíg a 1,000,000 koronai összeg ki nem kerül. Mindenki saját érdekében cselekszik tehát, ha példátlanul aljánlatunkat azonnal kihasználja.

Teljesen mindegy, hogy központi irodánkba küldje a pénzt, vagy pedig képviselőinknek és ügynőinknek fizet. Az 1,000,000 koronából minden egyes előfizetőre esedékes részt, minden kezelem nélkül kézhez kapja.

30 éves jubileumunk alkalmával legőszintebb vágyunk, hogy az amerikai-magyarárság újabb és újabb csoportjai a Szabadság táborába. Nagy előfizető-szerző kampányt kezdünk olvasóink táborában. Mindenki szerezzen egy-két előfizetőt s halánk jeléül külön jutalomban részesítjük.

20 KORONÁT KAP MINDEN előfizetőnk, aki félészteendőre megújítja előfizetését, vagyis 3 dollárt beküld a kiadóhivatalba, vagy átad a Szabadság helyi képviselőjének, vagy ügynőjének. Az összeg lefizetése után, a központi iroda, posta útján azonnal megküldi teljesen ingyen a jubileumi ajándékot.

50 KORONÁT KAP MINDEN előfizetőnk, — a legújabb kibocsátású magyar ötvenes bankó formájában, — aki egész esztendőre újítja meg előfizetését, vagyis 6 dollárt beküld a kiadóhivatalba, vagy átad a Szabadság helyi képviselőjének, vagy ügynőjének. Az ötven koronás bankót a központi iroda azonnal megküldi.

100 KORONÁT KAP MINDEN egész éves új előfizető és aki az előfizetést szerzi, az külön ötven koronát kap. Aki tehát beküldi saját előfizetését egy évre és szerez a Szabadságnak egy egész éves új előfizetőt, az maga is kap egy darab legújabb kibocsátású ropogós százás bankót, teljesen ingyen.

UJ előfizetők részére nyújtott kedvezményünk tehát a következő: Aki 1/2 éves előfizetőt szerez, az kap a saját részére 20 koronát, az új előfizető részére 50 koronát. Aki egész éves előfizetőt szerez, az kap a saját részére 50 koronát, az új előfizető részére 100 koronát. MINDENKI ANNYSZOR 20 és 50 KORONÁT KAP, ahány előfizetőt szerez!

VEGYE KI A RÉSZÉT minden egyes előfizetőnk a Szabadság jubileumi ajándékából, mert az a célnk, hogy minden egyes előfizetőnk részüljön ebből a MILLIÓS jubileumi ajándékból épp úgy, ahogy minden előfizető